

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 29 grudnia 2021 r.

Pozycja 199

POSTANOWIENIE

z dnia 20 września 2021 r.

Sygn. akt Ts 119/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej H.W. w sprawie zgodności:

art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127, ze zm.) rozumianego w ten sposób, że „decyzja administracyjna wydzielająca grunty pod budowę ulic z nieruchomości objętej na wniosek jej właściciela, za odszkodowaniem ustalonym według zasad obowiązujących przy wywłaszczaniu nieruchomości, ustala obowiązujące przed dniem jej wydania przeznaczenie nieruchomości, z której wydzielono grunty pod budowę ulic, na cele wypłaty odszkodowania”, z art. 7 i art. 21 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 29 kwietnia 2021 r. (data nadania) H.W. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Wojewoda [...] (dalej: Wojewoda) decyzją z 11 października 2019 r. (znak: [...]) utrzymał w mocy decyzję Starosty P. z 11 lipca 2019 r. (znak: [...]) ustalającą na rzecz skarżącej odszkodowanie za utracone prawo własności nieruchomości położonej w miejscowości S., gmina T.

Na decyzję Wojewody skarżąca wiosła skargę. Wyrokiem z 14 lutego 2020 r. (sygn. akt [...]) Wojewódzki Sąd Administracyjny w P. (dalej: WSA) uchylił zaskarżoną decyzję oraz orzekł o kosztach postępowania. Wyrokiem z 11 grudnia 2020 r. (sygn. akt [...]) Naczelny Sąd Administracyjny (dalej: NSA), rozpoznawszy skargę kasacyjną złożoną przez Wojewodę, uchylił orzeczenie WSA i sprawę przekazał temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Wyrok NSA, wskazany przez skarżącą jako ostateczne orzeczenie w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, został jej doręczony 30 grudnia 2020 r.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 28 maja 2021 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 7 czerwca 2021 r.), na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), wezwał skarżącą do usunięcia braków formalnych skargi przez doręczenie odpisów lub poświadczonych przez pełnomocnika skarżącej za zgodność z oryginałem kopii decyzji: Wojewody z 11 października 2019 r. (znak: [...]) oraz Starosty P. z 11 lipca 2019 r. (znak: [...]).

W terminie wskazanym w zarządzeniu nie wpłynęło do Trybunału Konstytucyjnego żadne pismo procesowe.

Skarżąca twierdzi, że zaskarżony przez nią przepis rozumiany w sposób wskazany w skardze „prowadzi do naruszenia istoty prawa do uzyskania słusznego odszkodowania poprzez niewłaściwe rozumienie zagadnienia ustalania przeznaczenia gruntu przez decyzję wydzielającą go z nieruchomości”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia warunków wynikających zarówno z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i przepisów ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK).

Jednym z warunków wniesienia skargi do Trybunału, wynikającym z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jest wydanie na podstawie zaskarżonego aktu normatywnego wyroku, decyzji lub innego rozstrzygnięcia, w którym orzeczono ostatecznie o konstytucyjnych wolnościach, prawach lub obowiązkach skarżącego. Wprawdzie przedmiotem kontroli w postępowaniu skargowym jest zgodność z Konstytucją objętego skargą aktu normatywnego, niemniej wcześniejsze podjęcie „ostatecznego orzeczenia” przez sąd bądź organ administracji publicznej stanowi warunek *sine qua non* zainicjowania tej formy kontroli przed Trybunałem Konstytucyjnym. Wynika to z przyjętej przez polskiego ustrojodawcę konstrukcji skargi konstytucyjnej, zgodnie z którą instytucja ta służy uruchomieniu postępowania o charakterze nadzwyczajnym i subsydiarnym w stosunku do innych środków i procedur ochrony konstytucyjnych wolności i praw skarżącego. W związku z tym art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK stanowi, że skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia.

Skarżąca wniosła skargę konstytucyjną w związku z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 11 grudnia 2020 r. (sygn. akt [...]). Orzeczeniem tym NSA uchylił zaskarżony wyrok (tj. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w P. z 14 lutego 2020 r., sygn. akt [...]), który uchylił decyzję Wojewody Wielkopolskiego w przedmiocie ustalenia odszkodowania i sprawę przekazał WSA do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu NSA m.in. wskazał, że „przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Wojewódzki winien (...) ocenić zaskarżoną decyzję wszechstronnie (...)”.

Skoro orzeczenie NSA nie kończy prawomocnie postępowania w sprawie ustalenia odszkodowania za utracone prawo własności nieruchomości, to analizowana skarga konstytucyjna – jako przedwczesna – nie spełnia podstawowego wymogu wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że jeśliby za skarżącą przyjąć, że wyrok NSA jest orzeczeniem, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji, to skardze konstytucyjnej należałoby odmówić nadania dalszego biegu z uwagi na przekroczenie terminu wskazanego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK. Odpis tego orzeczenia został skarżącej doręczony 30 grud-

nia 2020 r. Ostatnim dniem terminu wniesienia skargi był więc 30 marca 2021 r. Tymczasem skarga została złożona w Trybunale 24 kwietnia 2021 r. (data nadania).

Mając powyższe na względzie Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżące przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.